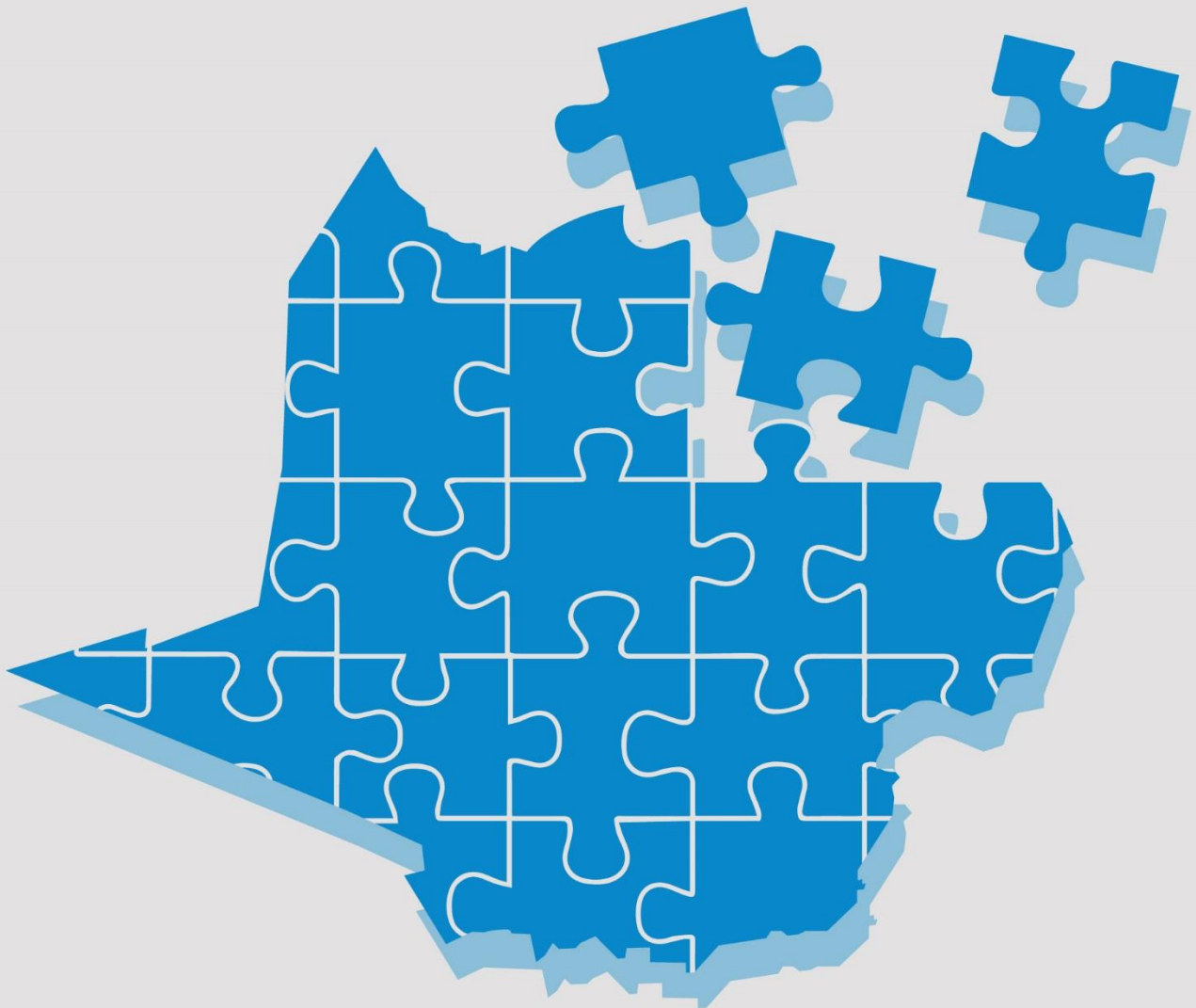

Terugblik

Uitvoeringsprogramma

Dementievriendelijk Weert

2020 t/m 2023

Inleiding

In het Uitvoeringsprogramma Dementievriendelijk Weert 2020-2023 staat de volgende visie uitgewerkt:

Weert is een solidaire samenleving met ruimte en respect voor mensen met een vorm van dementie en hun omgeving. Wij vinden het belangrijk om mensen die met dementie te maken krijgen, passende zorg en ondersteuning te bieden zodat hun kwaliteit van leven zoveel mogelijk past bij hun behoefte. In Weert is het voor mensen met dementie mogelijk om deel te nemen aan alledaagse activiteiten. Het is belangrijk dat inwoners meer weten over dementie en hoe om te gaan met mensen die dementie hebben. Ze weten wat ze zelf kunnen doen om deze mensen en hun omgeving te steunen.

Op basis van deze visie is een viertal doelen geformuleerd en aan elk doel is een aantal resultaten gekoppeld. In deze terugblik worden per doel globaal de behaalde resultaten en uitgevoerde activiteiten benoemd.

1. Er is voldoende kennis en bewustwording over dementie in de eigen organisatie en in de gemeenschap.

Binnen deze doelstelling is gewerkt aan de volgende resultaten:

Goede basisinformatie is beschikbaar en vindbaar.

Vitaal met Dementie

Land van Horne heeft vanuit het programma *Vitaal Thuis* het cursusprogramma *Vitaal met Dementie* ontwikkeld. Mensen die onlangs de diagnose dementie hebben gekregen én hun mantelzorgers leren over de ziekte dementie en hoe ze hiermee om kunnen gaan. Het programma bestaat uit 12 bijeenkomsten waarin door verschillende disciplines (zoals de specialist ouderengeneeskunde, de fysiotherapeut, de maatschappelijk werker, de psychiater) inhoudelijke en praktische informatie wordt gegeven. Zowel in 2022 en 2023 is dit cursusprogramma drie keer uitgevoerd. Uit de evaluaties is gebleken dat de cursus goed gewaardeerd wordt. Deelnemers geven aan dat zij zich gesteund voelen door het horen en herkennen van elkaars verhalen en dat zij beter toegerust zijn richting de toekomst. Het werven van voldoende deelnemers is nog een aandachtspunt waar verder aan gewerkt wordt.

Het Alzheimer Café

Met gemiddeld tussen de 45 en 50 bezoekers is het Alzheimer Café Weert een van de best bezochte Alzheimer Cafés in de regio. Mensen met dementie, hun partners, mantelzorgers, familieleden en mensen die werkzaam zijn in de zorg komen maandelijks om lotgenoten te ontmoeten, maar ook voor de interessante, sfeervolle avonden.

Onderwerpen die centraal stonden waren onder andere: leven met dementie, de verschillende vormen van dementie, rechtsbescherming bij dementie, hoe verder na de diagnose?, handreikingen voor mantelzorgers in vakantietijd, dementie en bewegen in de dagelijkse praktijk, leefstijl, voeding en dementie en partner in balans. Alzheimercafé Weert bestaat in 2023 20 jaar en dat werd tijdens de Week rondom Wereld Alzheimer Dag gevierd.

De opbrengst van het "paolzitje" dat op 19 en 20 augustus 2023 georganiseerd werd door de stichting Bosseve vör Paol kwam ten goede van het Alzheimercafé. Er werd een cheque met een waarde van € 5.600,- overhandigd aan de werkgroep.

"Start zo vroeg mogelijk met de cursus, dan heb je beiden het meeste profijt ervan"(deelnemer cursus Vitaal met Dementie)

Dementiewaaier

Vanaf 2020 is de Dementiewaaier beschikbaar. De Dementiewaaier is een folder in de vorm van een waaier. Naast antwoorden op veel gestelde vragen rondom dementie, kunnen inwoners in deze waaier tips lezen over hoe je om kunt gaan met iemand die de ziekte dementie heeft. Ook is in de waaier een overzicht te vinden van nuttige adressen van (lokale) organisaties die kunnen

ondersteunen wanneer iemand zelf of zijn naaste dementie heeft. De Dementiewaaier is online te bekijken op de website www.puntwelzijn.nl/dementie en kan opgevraagd worden bij Punt Welzijn. Daarnaast is deze verspreid over verschillende vindplaatsen en wordt deze bij gelegenheden uitgereikt aan geïnteresseerden. Ook wordt de Dementiewaaier aangevraagd door zorgorganisaties en de casemanagers dementie, die deze verspreiden onder cliënten en medewerkers.

Ondersteuning Punt Welzijn

Punt Welzijn biedt ondersteuning aan mantelzorgers die zorgen voor iemand met dementie. Tijdens het gesprek is er aandacht voor het proces waar ze (waarschijnlijk) mee te maken gaan krijgen en krijgt de mantelzorger informatie over de mogelijkheden. Er wordt ook meegedacht hoe ze de zorg kunnen delen met familie en hun eigen netwerk. Als het om een werkende mantelzorger wordt geadviseerd over de mogelijkheden die er zijn voor werkende mantelzorgers.

De kennis over dementie en handelingsvaardigheid in het omgaan met dementie bij maatschappelijke organisaties, ondernemers, winkeliers, verenigingen, vrijwilligers en mantelzorgers is toegenomen.

Trainingen “goed omgaan met dementie”

Er zijn er trainingen georganiseerd voor verenigingen en vrijwilligers. In totaal hebben er gemiddeld 30 deelnemers per jaar aan deze trainingen meegedaan. Tijdens deze trainingen leren deelnemers hoe zij goed om kunnen gaan met mensen met dementie en hoe zij dementie kunnen herkennen. Ook namen veel collega's van de Vraagwijzer, publiekszaken en KCC van Gemeente Weert deel aan deze training.

De belangstelling voor algemene informatieavonden over dementie is groot. Met name door de praktische insteek ervaart de mantelzorger erkenning, ontvangt tools en krijgt inzicht in het verloop van de ziekte.

Bezoeken van ondernemers

Twee vrijwilligers, waarvan één ervaringsdeskundige, bezoeken jaarlijks rond Wereld Alzheimer Dag diverse ondernemers en winkeliers in Weert. Zij hebben informatie uitgedeeld en gesprekken gevoerd waarin mensen bewust gemaakt werden van signalen van dementie en hoe hiermee om te gaan. Ook zijn zij gestimuleerd om hun medewerkers te trainen in het herkennen van dementie en het omgaan met personen met dementie. Bijvoorbeeld door gebruik te maken van de training GOED omgaan met dementie, die wordt aangeboden door Samen Dementievriendelijk. Maar ook andere vormen zijn aangeboden zoals e-learning modules, workshops met een dementiebril (VR) of sessies met ervaringsdeskundigen. Zij hebben daardoor meer kennis over dementie en weten beter hoe te handelen als ze de signalen herkennen

Campagne

Vanaf 2021 is elk jaar de campagne 'Help je mij als ik het soms vergeet' door Punt Welzijn uitgevoerd. Deze campagne heeft als doel om inwoners bewust te maken van dingen die zij kunnen doen wanneer ze in contact komen met iemand met dementie. Na de campagnes een stijging te zien is in het aantal vragen van mantelzorgers. De campagne draagt daarmee bij aan bewustwording en verlaagt de drempel om ondersteuning te vragen.

Theatervoorstelling

In 2022 is in de Week van de Mantelzorg een voorstelling geweest in het Munttheater over dementie. 'Je kunt me gerust een geheim vertellen' is een hoopvolle theatervoorstelling over dementie. Na afloop vond er een nagesprek plaats in de theaterzaal met als thema: Hoe is het om

iemand die nog leeft, stukje bij beetje kwijt te raken? Kun je die persoon dan nog terugvinden? En zo ja, waar en hoe? Bezoekers konden informatie krijgen aan de verschillende informatiestands die door partners bemand werden. De voorstelling was onderdeel van Weert Respecteert.

Symposium 'De stem van dementie'

In het kader van hun 12,5 jarig bestaan heeft Hulp bij Dementie Midden-Limburg in 2022 een symposium georganiseerd voor inwoners met dementie, hun mantelzorgers en (zorg)professionals uit Midden-Limburg. Het doel van het symposium was om deelnemers te laten zien wat er nog allemaal mogelijk is als je dementie hebt. De gemeente Weert heeft samen met 12 andere participanten een financiële bijdrage geleverd aan dit symposium in de vorm van een subsidie. In totaal hebben 240 personen deelgenomen aan het symposium en de verschillende workshops.

2. Mensen met dementie wonen in een passende en veilige omgeving.

Binnen deze doelstelling is gewerkt aan de volgende resultaten:

Inwoners zijn zich eerder bewust van de eigen verantwoordelijkheid die zij hebben om hun woning (tijdig) geschikt te maken voor de oude dag.

Inwoners weten welke mogelijkheden er zijn om hun woonomgeving veiliger en passender te maken.

Mijn Huis Op Maat

Met ingang van 1 januari 2022 is in Weert de campagne Mijn Huis Op Maat van start gegaan. Deze campagne wil mensen bewust maken van de mogelijkheden om gezond en gelukkig oud te worden in hun eigen huis. Daarbij is aandacht voor wat mensen zelf kunnen doen om hun woning veiliger en comfortabeler te maken.

In 2022 waren er in totaal 309 huistests ingevuld en hebben de vrijwilligers 75 huisbezoeken afgelegd bij 65+-huishoudens.

In 2023 staat de teller van huisbezoeken op 1 oktober op 100 huisbezoeken. De thuistest is inmiddels 406x afgenomen.

Naast het doen van huisbezoeken zijn de vrijwilligers ook actief geweest om de boodschap van de campagne uit te dragen. Dat hebben zij gedaan door aanwezig te zijn op een bijeenkomst van Huurdersbelangen Weert en verzorgden ze een themabijeenkomst bij de Warm Wonen Winkel en een ontmoetingsbijeenkomst voor mantelzorgers.

Er is tevens de mogelijkheid een bezoek te brengen aan het Living Lab Zorgtechnologie bij Gilde Opleidingen.

Er is een video met ondertiteling aangeboden aan de netwerkpartners en inwoners van Weert. In de video is zichtbaar hoe zo'n huisbezoek eruit ziet. De video is via deze link te bekijken:

<https://youtu.be/8z3bsFsA6ul?feature=shared>

EDOMAH

Inwoners waarbij de diagnose dementie is gesteld worden actief gestimuleerd om gebruik te maken van de consultfunctie van een EDOMAH-therapeut (Ergotherapie bij Ouderen met Dementie en hun Mantelzorgers aan Huis). Een EDOMAH ergotherapeut kijkt samen met de inwoner naar de mogelijkheden en beperkingen die iemand ervaart in de woning.

3. Mensen met dementie en hun mantelzorgers ontvangen passende zorg en ondersteuning.

Binnen deze doelstelling is gewerkt aan het volgende resultaat:

De keten rondom dementiezorg in Weert is verbeterd:

Samenwerkingsafspraken tussen het team mantelzorgondersteuning van Punt Welzijn en afdeling Wmo Gemeente Weert.

Beiden partijen willen samen betere ondersteuning bieden aan de mantelzorger en de persoon met dementie. Naast de training Goed omgaan met dementie, zijn er afspraken gemaakt om de samenwerking te bevorderen.

Samenwerkingsafspraken tussen het team mantelzorgondersteuning van Punt Welzijn en de casemanagers van Hulp bij Dementie Midden-Limburg.

Beiden partijen willen samen betere ondersteuning bieden aan de mantelzorger en de persoon met dementie. Er zijn samenwerkingsafspraken gemaakt die ervoor zorgen dat ieders expertise optimaler benut wordt en mensen in een zo vroeg mogelijk stadium ondersteund worden. Afsproken is bijvoorbeeld dat mantelzorgondersteuning alvast ingezet kan worden als mensen nog op de wachtlijst staan voor een casemanager.

Werkgroep Dementievriendelijk Weert

De werkgroep fungeert vooral als een afstemmingsgroep voor Punt Welzijn en de gemeente Weert. De diversiteit van de aangesloten ketenpartners zorgt ervoor dat er breed voelsprietten aanwezig zijn. De werkgroep komt ca. vier maal per jaar bij elkaar en bespreekt diverse thema's.

Jonge mensen met dementie

Hulp bij dementie is in 2023 een behoefteonderzoek gestart voor de doelgroep met jong dementie. In Midden-Limburg zijn er circa 60 jonge mensen met dementie (tot en met 67 jaar) in begeleiding bij Hulp bij Dementie. Dit krijgt in 2024 een vervolg.

In samenwerking met MetGGZ organiseert Hulp bij Dementie een gespreksgroep voor kinderen van jonge mensen met dementie. Het doel hiervan is ontmoeten, ervaringen delen en vragen stellen.

Dementiemaatjes

Er was steeds minder vraag naar respijtmantjes dementie. Met als gevolg dat er meer maatjes waren dan dat er vraag naar was. Het project "dementiemaatjes" is daarom beëindigd. In plaats daarvan worden door Punt Welzijn verkennende gesprekken gevoerd over het delen van zorg en inzet van eigen netwerk. De ervaring leert dat er in de meeste gevallen een succesvolle oplossing tot stand komt binnen het eigen netwerk.

Ook worden alternatieven in de buurt verkend denk daarbij aan Hoplr, sociale marktplaats, georganiseerde activiteiten en open inlopen zoals buurthuizen zodat ze zo lang mogelijk mee kunnen blijven doen en de mantelzorger wordt ontlast.

Meldpunt Verward gedrag

Vanaf 2020 is in de regio Midden-Limburg het 'advies- en meldpunt verwarde personen' actief voor niet-acute meldingen, hulpvragen en adviesvragen over verward gedrag. Dit wordt uitgevoerd door het Algemeen Maatschappelijk Werk Midden-Limburg. Zowel inwoners als professionals kunnen contact opnemen wanneer zij vragen of een advieswens hebben over hulp en zorg aan personen met zorgwekkend gedrag.

Respijtwijzer

De Respijtwijzer is ontwikkeld; een folder voor mantelzorgers waarin omschreven staat welke vormen er zijn om de zorg voor een naaste tijdelijk over te dragen. Op de website www.puntwelzijn.nl/respijtwijzer kunnen inwoners vinden welk concreet aanbod er is. Het betreft een breed aanbod van logeeropvang en vakanties tot de inzet van vrijwilligers in huis. Het inventariseren van het bestaande aanbod was een eerste stap om in kaart te brengen waar eventuele hiaten met betrekking tot respijtzorg zitten. Uit onderzoek bleek dat veel mantelzorgers niet op de hoogte zijn van het bestaande aanbod aan respijtzorg en er daarom ook geen gebruik van maken. De mantelzorgondersteuners van Punt Welzijn en de casemanagers dementie hebben in gesprekken met mantelzorgers extra aandacht gehad voor het wegnemen van drempels om gebruik te maken van respijtzorg.

Weert Positief

Door het project 'Weert Positief' is het contact met een aantal huisartsen geïntensiveerd. Het samenwerken binnen de keten van zorg en welzijn krijgt daardoor - óók voor ondersteuning van mensen met dementie en hun mantelzorgers - een extra impuls.

4. Mensen met dementie kunnen zo lang mogelijk zelfstandig (blijven) participeren.

Binnen deze doelstelling is gewerkt aan de volgende resultaten:

“Het is het herontdekken van jezelf en de mensen om je heen. De ziekte van dementie is een ziekte van afbraak. Kunst prikkelt en geeft nieuwe ontdekkingen” (deelnemer aan RAAK! die zelf dementie heeft)

Er zijn meer passende activiteiten voor personen met dementie en hun mantelzorgers.

Zinvolle dagactiviteiten voor mensen met dementie
In 2022 hebben partijen samen met de gemeente gewerkt aan een subsidieaanvraag bij ZonMw voor het organiseren van zinvolle dagactiviteiten voor mensen met dementie. De gemeente Weert heeft een aanvraag ingediend voor het concept Huiskamer Plus. Dit is een ontmoetingsplek waar mensen met dementie en hun mantelzorgers terecht kunnen voor informatie en advies, voor activiteiten, ontmoeting en voor het ontvangen van zorg. De subsidieaanvraag is op inhoud goed beoordeeld maar vanwege het

beperkt aantal gemeenten dat mee kon doen en de regionale spreiding is door ZonMw gekozen voor een andere gemeente in onze regio. Desalniettemin zijn de betrokken partijen samen met een groep actieve senioren in 2022 verder gegaan met de voorbereidingen voor een ‘Huiskamer Plus’ in het Keenterhart. Dit is in 2023 gerealiseerd.

Verder kent de Orangerie in Zorgcentrum Hieronymus in Weert vanaf 2023 ruimere mogelijkheden voor dagopvang.

Cultureel programma RAAK!

Het Regionaal Instituut voor Cultuur- en Kunsteducatie (RICK) heeft samen met Punt Welzijn, Hulp bij Dementie Midden-Limburg, Zorgmies en Alzheimer Nederland, afd. Midden-Limburg gewerkt aan de ontwikkeling van een nieuw cultureel aanbod voor personen met dementie en hun mantelzorgers, genaamd RAAK!. Het programma is gericht op actieve cultuurparticipatie en het samen genieten van kunst en cultuur. In 2022 is dit programma 20 weken lang uitgevoerd. De gemeente Weert heeft hiervoor een aanvullende subsidie verleent aan het RICK. De doelstelling was het ontwikkelen, uitvoeren en breed toegankelijk maken van structurele actieve cultuurparticipatie voor thuiswonende mensen met dementie en hun naasten. Deze doelstelling is behaald.

RAAK! is in 2023 voortgezet, maar wel in een iets andere vorm. Naast mensen met dementie en hun mantelzorger zijn er nu ook deelnemers met vergeetachtigheid, Niet Aangeboren Hersenletsel en de ziekte van Parkinson.

Wereld Alzheimer Dag

In de periode rondom 21 september, Wereld Alzheimer Dag, is er elk jaar aandacht besteed aan dementie, zoals de campagne ‘Help je mij als ik het soms vergeet’. Hierbij wordt nauw samengewerkt met ketenpartners Alzheimercafé en Bibliocenter. Verder zijn er in de afgelopen jaren verschillende activiteiten georganiseerd voor mensen met dementie en hun mantelzorgers. Een korte terugblik:

- Bioscoopvoorstelling Supernova. Mantelzorgers en professionals die werken met mensen met dementie konden gratis de bioscoopfilm bezoeken. In totaal hebben 80-90 mensen hier gebruik van gemaakt. Na afloop kon er nagepraat worden met mantelzorgondersteuners van Punt Welzijn en vrijwilligers van het Alzheimercafé.
- Rondleiding Museum W. De rondleiding was gepland voor openingstijd zodat mensen in alle rust de collectie konden bekijken. Met wat kleine aanpassingen was de rondleiding geschikt gemaakt voor mensen met dementie. Uiteindelijk bleek dat vooral mantelzorgers hebben deelgenomen en mensen met dementie in mindere mate. Naar de toekomst toe wordt gekeken of en hoe dit herhaald kan worden.
- Zintuigenwandeling in de omgeving van het Natuur- en Milieucentrum De IJzeren Man (NMC). Voor deze wandeling hadden zich te weinig mensen aangemeld waardoor deze helaas is geannuleerd. De contacten tussen Punt welzijn en het NMC en het IVN hebben er

wel toe geleid dat er nu tweemaandelijks wandelingen voor mantelzorgers georganiseerd worden, waarin het contact tussen mantelzorgers centraal staat.

- Theatervoorstelling door Jan van der Hammen in het Alzheimer Café. Een kijkje in het leven van iemand met dementie, ontroerend en amuserend.

Activiteitenaanbod

Op de website van Punt Welzijn is een actueel activiteitenaanbod te vinden voor personen met dementie en hun mantelzorgers. Ook de trainingen en workshops zijn in dit overzicht terug te vinden.

Het Munttheater heeft, in het kader van Weert Respecteert, een drietal voorstellingen over dementie en mantelzorg georganiseerd.